

**Pendekatan belajar melalui bermain membantu Penguasaan Konsep
Nombor Kanak-Kanak 4 tahun**

*The Approach to Learning Through Play Helps 4-Year-Old Children
Master the Number Concept*

Grace Uyang Ureng¹, Nordin bin Mamat¹ & Fatimah binti Daud²

Jabatan Pendidikan Awal Kanak-kanak, Fakulti Pembangunan Manusia,
35900, Tanjong Malim, Perak, MALAYSIA¹

Tadika Pasti AL-Husna, 528, Kampung Seri Geriang,
35900 Hulu Bernam, Selangor, MALAYSIA²

*Corresponding author: nordin@fpm.upsi.edu.my

Published: 28 June 2022

To cite this article (APA): Ureng, G. U., Mamat, N., & Daud, F. (2022). The Approach to Learning Through Play Helps 4-Year-Old Children Master the Number Concept. *Jurnal Pendidikan Bitara UPSI*, 15, 134-146. <https://doi.org/10.37134/bitara.vol15.sp.13.2022>

To link to this article: <https://doi.org/10.37134/bitara.vol15.sp.13.2022>

Abstrak

Kajian ini bertujuan untuk melihat keberkesanan pendekatan belajar melalui bermain terhadap kanak-kanak 4 tahun. Kajian ini dijalankan untuk meningkatkan pemahaman kanak-kanak terhadap konsep nombor dengan menjalankan aktiviti Lempar, Cari dan Padankan. Kumpulan sasaran untuk kajian tindakan penyelidik kali ini adalah seramai 2 orang kanak-kanak yang berumur 4 tahun daripada Tadika Pasti al-husna yang terletak di daerah Hulu Bernam. Masalah yang didapati dalam kelas ini ialah kanak-kanak tidak dapat mengenal pasti nombor 1 hingga 5 dengan baik. Objektif khusus kajian ini ialah bagi mencari kaedah pengajaran yang terbaik bagi membantu kanak-kanak empat tahun dalam mengenali nombor 1 hingga 5 dengan menggunakan pendekatan belajar melalui bermain (Lempar, Cari dan Padankan). Reka bentuk kajian adalah Kajian Tindakan menggunakan kaedah kualitatif. Pengumpulan data untuk kajian ini diperolehi melalui pemerhatian iaitu hasil kerja, senarai semak pemerhatian dan gambar. Data dianalisis menggunakan Microsoft Words. Refleksi kajian menunjukkan pengajaran dengan menggunakan pendekatan belajar melalui bermain dapat membantu kanak-kanak dalam mengenal pasti nombor 1 hingga 5 dengan baik.

Kata kunci: Pendekatan Belajar Melalui Bermain, Kajian Tindakan, Konsep Nombor

Abstract

This study aims to see the effectiveness of the learning approach through play on 4-year-old children. This study was conducted to improve children's understanding of the concept of numbers by conducting Throw, Find and Match activities. The target group for the researcher's action research this time is 2 4-year-old children from Tadika Pasti al-husna located in Hulu Bernam district. The problem in this class is that children cannot identify the numbers 1 to 5 well. The specific objective of this study was to find the best teaching to help four-year-olds in recognizing numbers 1 to 5 by using a learning-through-play approach (Throw, Find and Match). The study design was an Action Research using qualitative methods. work, observation checklists and photographs. The data analyzed using Microsoft Words Reflection of the study showed teaching using a learning approach by helping children identify the numbers 1 to 5 well.

Keywords: Learning Through Play Approach, Action Research, Number Concepts

1.0 REFLEKSI PENGALAMAN PENGAJARAN DAN PEMBELAJARAN

Kanak-kanak di Tadika Pasti AL-Husna amat sukar untuk memahami mata pelajaran Awal Matematik. Seperti yang kita sedia maklum bahawa kanak-kanak pada umur 4 tahun sedikit sebanyak mampu mengenal pasti nombor 1 hingga 10 dengan baik. Namun penyelidik mendapati bahawa banyak kanak-kanak di kelas tersebut tidak mampu menyelesaikan masalah berkenaan dengan mata pelajaran Awal Matematik.

Pada pengajaran penyelidik yang lepas iaitu pada 12 April 2021, penyelidik membuat aktiviti berkenaan dengan pengecaman nombor 1 hingga 5. Penyelidik mendapati bahawa kanak-kanak hanya mampu mengecam nombor 1 sahaja manakala nombor 2 hingga 5 hanya seorang kanak-kanak sahaja yang mampu mengecam nombor tersebut. Sepatutnya kanak-kanak pada umur 4 tahun sudah mampu mengecam nombor 1 hingga 10.

Selain itu, penyelidik juga meminta kanak-kanak menyusun nombor 1 hingga 5 secara tertib menaik. Kanak-kanak hanya dapat menyusun kedudukan nombor 1 sahaja. Hal ini menunjukkan bahawa kanak-kanak mempunyai pengetahuan tentang nombor 1 manakala nombor 2 hingga 5 mereka agak sukar menyusun nombor tersebut secara tertib menaik.

Selesai sahaja pengajaran melibatkan pengecaman nombor 1 hingga 5, penyelidik cuba mengajar mereka menyusun nombor 1 hingga 5 secara tertib menaik. Melalui lembaran kerja yang telah disediakan oleh kanak-kanak, penyelidik mendapati mereka gagal menyusun nombor tersebut dengan betul. Penyelidik berpendapat bahawa mereka tidak mampu menyusun nombor tersebut kerana mereka tidak dapat mengenali nombor 1 hingga 5 dengan sempurna. Dalam situasi ini, penyelidik perlu mengajar kanak-kanak berkenaan dengan pengecaman nombor terlebih dahulu sebelum melanjutkan pengajaran dengan hal yang agak sukar.

Sepanjang sesi pengajaran penyelidik hanya menggunakan kad bernombor dan lembaran kerja dalam mengajar kanak-kanak mengenai nombor. Namun di akhir pengajaran penyelidik mendapati bahawa kanak-kanak belum mampu mencapai hasil pembelajaran yang telah penyelidik tetapkan. Hal ini menyebabkan penyelidik agak risau terhadap prestasi mereka. Hanya beberapa nombor sahaja yang mereka kenal dan perkara ini sesuatu yang perlu penyelidik selesaikan.

2.0 FOKUS KAJIAN

Kajian ini hanya berfokus kepada keberkesanan pendekatan belajar melalui bermain membantu penguasaan konsep nombor kanak-kanak empat tahun. Penyelidik mengambil dua orang kanak-kanak yang berumur empat tahun yang belum mampu memahami konsep awal Matematik dengan baik. Menurut Suppiah Nachiappan, Nordin Mamat & Munirah Marmud (2016), ada menyatakan bahawa konsep Matematik ini dipelajari pada masa yang khas dan juga disepadukan ke dalam semua aktiviti pembelajaran bertema menggunakan kaedah yang menyeronokkan. Oleh hal yang demikian, penyelidik akan menggunakan pendekatan bermain dalam membantu kanak-kanak ini dalam menyelesaikan masalah yang dihadapi.

Penyelidik mendapati bahawa terdapat beberapa masalah yang dihadapi oleh kanak-kanak di tadika tersebut. Namun kajian ini penyelidik lakukan untuk membantu kanak-kanak menyelesaikan masalah yang dihadapi seperti tidak mampu mengecam nombor 1 hingga 5 dengan betul. Penyelidik akan menggunakan bahan mautud sebagai alat bantu mengajar dan mencipta permainan *Lempar, Cari dan Padankan* dalam membantu kanak-kanak dalam mengecam nombor 1 hingga 5 dengan sempurna.

Awal Matematik merupakan salah satu mata pelajaran asas yang kanak-kanak perlu pelajari. Pembelajaran yang ada di peringkat tadika atau taska merupakan salah satu langkah awal yang diambil oleh para pendidik dalam menyediakan kanak-kanak ini melanjutkan pengajaran mereka pada peringkat sekolah rendah kelak. Menurut Sharifah Norul Akmar Syed Zamri & Nor Adlina Mohd Fadil (2014) menyatakan bahawa tanpa kesediaan pengecaman dan pembinaan pola, kanak-kanak tidak mungkin dapat menguasai mata pelajaran Matematik dengan bermakna dan mudah.

Penyelidik percaya bahawa dengan menggunakan pendekatan belajar melalui bermain merupakan kaedah yang sesuai dalam memberi kefahaman bagi kepada kanak-kanak 4 tahun berkenaan dengan konsep nombor. Connie Ompok & Juppri Bacotang (2019) dalam kajian kesan kaedah mengajar

terhadap pencapaian awal matematik dalam kalangan kanak-kanak prasekolah menunjukkan bahawa kaedah permainan menunjukkan pencapaian awal matematik kanak-kanak prasekolah yang paling tinggi, diikuti dengan kaedah lembaran kerja dan kaedah buku nombor. Melalui kajian ini penyelidik melihat bahawa kaedah mengajar yang berteraskan permainan perlu digunakan oleh pendidik dengan sebaik mungkin untuk meningkatkan pencapaian awal matematik kanak-kanak.

3.0 OBJEKTIF KAJIAN

Kajian ini dijalankan bagi menyelesaikan masalah kanak-kanak empat tahun yang tidak mampu mengecam nombor 1 hingga 5 dengan baik dalam Awal Matematik di dalam PERMATA.

3.1 Objektif Am

Kajian ini dijalankan untuk membantu kanak-kanak empat tahun dalam memahami konsep nombor dengan baik dengan menggunakan pendekatan belajar melalui bermain (*Lempar, Cari dan Padankan*).

3.2 Objektif Khusus

Objektif khusus kajian ini ialah bagi mencari kaedah pengajaran yang terbaik bagi membantu kanak-kanak empat tahun dalam mengecam nombor 1 hingga 5 dengan menggunakan pendekatan belajar melalui bermain (*Lempar, Cari dan Padankan*).

4.0 PERSOALAN KAJIAN

Kajian ini dijalankan bertujuan untuk menjawab persoalan yang berikut:

- a. Adakah kanak-kanak 4 tahun menguasai konsep nombor?
- b. Apakah kesan pendekatan belajar melalui bermain dalam pembelajaran konsep nombor kanak-kanak 4 tahun?

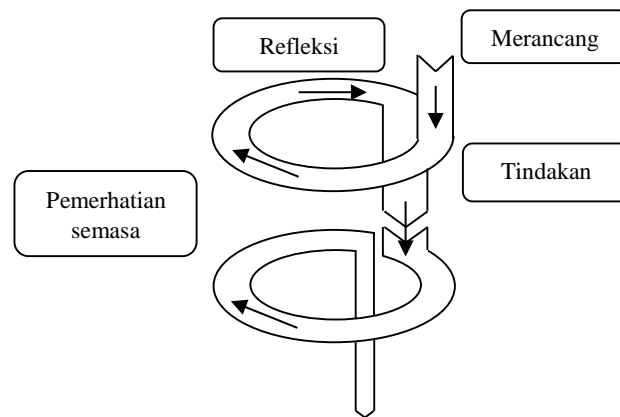
5.0 METODOLOGI KAJIAN

5.1 Reka bentuk kajian

Reka bentuk kajian merupakan sesuatu yang penting dalam melakukan sesuatu kajian. Menurut Norfishah Mat Rabi (2020) menyatakan bahawa reka bentuk kajian merupakan kaedah dan prosedur yang digunakan untuk menjalankan kajian. Kajian ini dijalankan bertujuan untuk melihat keberkesanan pendekatan belajar melalui bermain dalam mengajar konsep nombor kepada kanak-kanak 4 tahun. Oleh itu, penyelidik menggunakan reka bentuk kajian tindakan melalui kaedah kualitatif.

Penyelidik menggunakan model Kemmis dan MC Taggart dalam menjalankan kajian ini. Model ini melibatkan empat kitaran proses yang berterusan iaitu merancang (*plan*), bertindak (*act*), memerhati (*observe*) dan merefleks (*reflection*).

Gambar 5.1 : Model Kemmis dan MC Taggart

5.2 Kumpulan sasaran

Kajian ini dijalankan di Tadika Pasti al-Husna yang terletak di Hulu Bernam, Selangor. Tadika ini hanya menjalankan satu sesi pengajaran iaitu pada waktu pagi sahaja. Tadika Pasti al-Husna merupakan sebuah tadika yang menyediakan perkhidmatan mengajar kanak-kanak yang berumur 3 tahun hingga 6 tahun. Bagi kajian ini, penyelidik hanya mengambil kanak-kanak yang berumur 4 tahun secara rawak. Penyelidik telah mengambil dua orang kanak-kanak lelaki dalam melakukan kajian ini.

5.3 Pengumpulan Data

Penyelidik melakukan pemerhatian dalam mengumpul data. Bagi pemerhatian, pengumpulan data adalah melalui hasil kerja kanak-kanak, senarai semak dan gambar. Senarai semak kajian mempunyai lima aspek bagi menjawab persoalan kajian yang akan dilakukan semasa di kawasan kajian. Senarai semak pemerhatian adalah seperti di jadual 5.1 di bawah:

Jadual 5.1 Senarai Semak Pemerhatian Aktiviti Praktikal

ASPEK YANG DINILAI	TAHAP PENCAPAIAN			CATATAN
	SM	M	KM	
Minat kanak-kanak terhadap konsep nombor				
Penglibatan kanak-kanak dalam pembelajaran				
Kefahaman kanak-kanak terhadap topik konsep nombor				
Sifat kanak-kanak kepada topik konsep nombor				
Tingkah laku yang dipamerkan oleh kanak-kanak sepanjang pembelajaran subjek Matematik				

Catatan: Pencapaian kanak-kanak
 SM = Sangat Memuaskan
 M = Memuaskan
 KM = Kurang Memuaskan

5.4 Analisis Kajian

Kajian ini dianalisis menggunakan *Microsoft Word 2016* bagi menyusun dapatan kajian secara sistematik dan tersusun melalui hasil kerja murid, senarai semak dan gambar. Segala data yang diperolehi daripada responden seterusnya akan dianalisis dan dinyatakan dalam bentuk laporan.

5.5 Etika Penyelidikan

Pada permulaan kajian penyelidik mencari lokasi mengikut keperluan kajian yang ingin dilaksanakan. Keperluan kajian adalah kanak-kanak yang berumur empat tahun di salah satu tadika dan sampel diambil secara rawak. Pemilihan tempat kajian dilakukan dengan mendapatkan maklumat melalui rakan-rakan yang tinggal di sekitar daerah Tanjung Malim, Perak. Berdasarkan maklumat yang diperolehi ini, penyelidik menjadikan tadika ini sebagai lokasi kajian.

Langkah kedua, penyelidik memohon surat kebenaran daripada pihak fakulti dan pensyarah kursus KPR3012. Hal ini adalah supaya dapat membantu memudahkan urusan penyelidik dengan pihak tadika tersebut. Penyelidik telah memohon surat akuan pelajar di portal rasmi Universiti Pendidikan Sultan Idris untuk dijadikan bukti menunjukkan bahawa penyelidik merupakan mahasiswi Universiti Pendidikan Sultan Idris. Penyelidik juga telah membuat surat rasmi berkenaan dengan tugas Kajian Tindakan kepada pihak tadika dan surat tersebut telah disahkan oleh pensyarah kursus KPR3012. Sebelum menghantar surat kepada pihak tadika, penyelidik telah menghubungi pihak tadika terlebih dahulu untuk meminta kebenaran dan memaklumkan berkenaan tujuan penyelidik.

Setelah mendapat surat kebenaran daripada pihak fakulti dan menghubungi pihak tadika, penyelidik menghantar surat kebenaran bagi menjalankan kajian kepada pihak tadika berkenaan. Setelah selesai urusan dengan pihak tadika, penyelidik memulakan kutipan data dengan mengambil dua orang kanak-kanak lelaki secara rawak. Selepas itu, penyelidik mula melakukan pemerhatian semasa sesi pengajaran dijalankan.

5.6 Kesahan dan Kebolehpercayaan

Kajian ini menggunakan kaedah Triangulasi iaitu pengumpulan data kajian lebih dari satu sumber. Pengumpulan data kajian adalah melalui hasil kerja murid, senarai semak dan gambar. Triangulasi data adalah merupakan salah satu cara untuk kesahan dan kebolehpercayaan kajian.

6.0 PELAKSANAAN KAJIAN

6.1 Tinjauan Masalah

Terdapat beberapa permasalahan yang sering berlaku dalam mengajar kanak-kanak berkenaan dengan Awal Matematik. Permasalahan yang pertama yang pengkaji kenal pasti adalah berkenaan dengan guru kerap menggunakan lembaran kerja ketika mengajar. Menurut Lajiwin, Kong, B.T.L & Raiman (2015) tinjauan awal telah dilakukan di beberapa buah prasekolah mengenai kaedah pengajaran dan pembelajaran awal matematik dalam kalangan kanak-kanak prasekolah mendapati bahawa pengajaran dan pembelajaran adalah berpusatkan guru. Guru-guru lebih kerap menggunakan lembaran kerja dalam mengajar kanak-kanak. Penggunaan lembaran kerja ini menyebabkan kanak-kanak akan cepat bosan bila mempelajari sesuatu. Bagi tujuan penyelidikan ini, tinjauan masalah adalah berdasarkan kepada hasil kerja murid dan senarai semak sebelum kajian tindakan ini dilaksanakan.

6.1.1 Hasil Kerja

Penyelidik telah melihat permasalahan yang dihadapi oleh kanak-kanak melalui hasil kerja yang telah mereka siapkan. Hasil kerja yang kanak-kanak lakukan menunjukkan bahawa mereka belum mampu mengenal pasti nombor 1 hingga 5 dengan betul. Penyelidik mendapati kanak-kanak tidak mampu mewarnakan nombor yang disebut dengan warna yang betul. Berikut merupakan hasil kerja yang telah dilakukan oleh kanak-kanak:

Gambar 6.1: Lembaran Kerja (Panduan Penyelidik)

Gambar 6.2: Hasil Kerja Kanak-Kanak

6.1.2 Senarai Semak Pemerhatian

Penyelidik juga telah meninjau masalah kanak-kanak melalui senarai semak yang melibatkan 5 aspek. Melalui senarai semak tersebut, penyelidik mendapati bahawa kanak-kanak kurang berminat dalam mempelajari Matematik Awal.

Jadual 6.1 Senarai Semak Pemerhatian Pendekatan Belajar Melalui Bermain

ASPEK YANG DINILAI	TAHAP PENCAPAIAN			CATATAN
	SM	M	KM	
Minat kanak-kanak terhadap konsep nombor			/	Kanak-kanak tidak memberi tumpuan semasa sesi pengajaran
Penglibatan kanak-kanak dalam pembelajaran			/	Kanak-kanak tidak berminat untuk melibatkan diri
Kefahaman kanak-kanak terhadap topik konsep nombor			/	Kanak-kanak tidak dapat menjawab soalan yang ditanya oleh penyelidik
Sifat kanak-kanak kepada topik konsep nombor			/	Kanak-kanak tidak menyiapkan tugas yang diberikan
Tingkah laku yang dipamerkan oleh kanak-kanak sepanjang pembelajaran subjek Matematik.			/	Kanak-kanak bermain dengan rakan yang duduk di sebelah dan tidak menumpukan perhatian.

Catatan: Pencapaian kanak-kanak
 SM = Sangat Memuaskan
 M = Memuaskan
 KM= Kurang Memuaskan

6.2 Analisis Tinjauan Masalah

Penyelidik mendapati bahawa kanak-kanak tidak dapat mengenal pasti nombor 1 hingga 5 dengan betul. Apabila penyelidik mengeluarkan kad yang mempunyai nombor 1 hingga 5, kanak-kanak hanya menjawab nombor tersebut sesuka hati mereka. Setelah itu, penyelidik mengeluarkan lembaran kerja untuk dikerjakan oleh kanak-kanak tersebut. Bagi menyelesaikan lembaran kerja tersebut, kanak-kanak perlu mewarna nombor yang dinyatakan dengan warna yang betul. Penyelidik meminta kanak-kanak untuk mengeluarkan warna yang tertentu dan meminta mereka warnakan nombor 1 hingga 5 berdasarkan arahan penyelidik (rujuk Gambar 6.1). Semasa melakukan aktiviti tersebut, penyelidik mendapati bahawa kanak-kanak tidak dapat mewarnakan nombor 1 hingga 5 dengan warna yang betul (rujuk Gambar 6.2).

6.3 Tindakan Yang Dijalankan (Merancang, Bertindak, Memerhati dan Mereflek)

Setelah menyedari permasalahan yang dialami oleh kanak-kanak berkenaan, maka penyelidik telah membuat keputusan untuk mencari alternatif yang kreatif dan menarik dalam membantu kanak-kanak ini mengecam nombor 1 hingga 5 dengan baik. Penyelidik telah menjalani empat fasa dalam menjalankan kajian ini iaitu merancang, bertindak, memerhati dan mereflek.

Fasa 1 : Merancang

Setelah melihat kepada kaedah pengajaran yang dijalankan pada 12 April 2021 gagal, maka penyelidik mencari alternatif lain bagi membantu kanak-kanak ini dalam mengecam nombor 1 hingga 5. Penyelidik telah memilih pendekatan belajar melalui bermain dalam mengajar kanak-kanak untuk mengecam nombor 1 hingga 5. Hal ini kerana penyelidik mendapati bahawa banyak kajian yang telah dilakukan membuktikan bahawa pendekatan belajar melalui bermain dapat membantu kanak-kanak dalam memahami mata pelajaran Awal Matematik. Antaranya ialah kajian yang dilakukan oleh Connie Ompok & Juppri Bacotang (2019) dalam kajian kesan kaedah mengajar terhadap pencapaian awal matematik dalam kalangan kanak-kanak prasekolah. Dapatan kajian menunjukkan tiga kaedah mengajar, iaitu permainan, buku nombor dan lembaran kerja dapat meningkatkan pencapaian awal matematik kanak-kanak prasekolah. Namun begitu, pengkaji mendapati kaedah mengajar hanya memberi kesan secara signifikan terhadap kefahaman dan analisis awal matematik kanak-kanak prasekolah. Selain itu, kaedah permainan menunjukkan pencapaian awal matematik kanak-kanak prasekolah yang paling tinggi, diikuti dengan kaedah lembaran kerja dan kaedah buku nombor. Justeru, kaedah mengajar yang berteraskan permainan perlu digunakan oleh pendidik dengan sebaik mungkin untuk meningkatkan pencapaian awal matematik kanak-kanak prasekolah.

Oleh hal yang demikian, penyelidik telah mencipta satu permainan *Lempar, Cari dan Padankan*. Penyelidik telah menyediakan segala bahan yang diperlukan. Bagi penyediaan Rancangan Pengajaran Aktiviti (RPA), penyelidik masih menggunakan standard kandungan dan objektif yang sama seperti pada pengajaran yang lepas iaitu berkenaan dengan pengecaman nombor 1 hingga 5. Penyelidik hanya mengubah lembaran kerja, alat bantu mengajar dan aktiviti dalam melakukan kajian ini.

Fasa 2: Bertindak

Setelah membuat perancangan, penyelidik telah menetapkan pada 26 April 2021 akan menjalankan kajian di tadika berkenaan bersama dengan dua orang kanak-kanak yang telah dipilih bagi dijadikan kumpulan sasaran. Penyelidik telah diberi masa selama 30 minit untuk menyelesaikan pengajaran pada hari tersebut.

Pada awalnya, penyelidik merancang untuk menjalankan aktiviti pengajaran di luar kelas, namun memandangkan kelas tersebut luas, maka penyelidik hanya menjalankan aktiviti di dalam kelas. Sebelum memulakan pengajaran, penyelidik telah menyusun segala alat bantu mengajar yang akan digunakan di bahagian belakang kelas. Setelah itu, pendidik meminta dua orang kanak-kanak yang telah dipilih tersebut untuk ke bahagian belakang kelas bagi menjalankan aktiviti pengajaran bersama penyelidik.

Sebelum memulakan pengajaran, penyelidik telah menerangkan kepada kanak-kanak berkenaan dengan aktiviti pengajaran yang akan dilakukan dan hasil pengajaran. Kanak-kanak juga telah diterangkan berkenaan dengan cara bermain *Lempar, Cari dan Padankan*. Selesai sahaja

sesi penerangan, penyelidik tanpa membuang masa terus menjalankan aktiviti pengajaran seperti yang telah ditetapkan pada RPA yang telah disediakan.

Kanak-kanak dikehendaki untuk melemparkan botol yang mempunyai nombor 1 hingga 5 dengan menggunakan bola kecil. Setelah itu, kanak-kanak diminta untuk mengambil salah satu botol yang jatuh hasil daripada lemparan yang telah dilakukan. Kemudian, kanak-kanak akan diminta untuk mencari nombor yang sama seperti yang tertera pada botol yang telah diambil. Apabila kanak-kanak telah berjaya mencari nombor yang sama, kanak-kanak akan pergi ke hentian seterusnya iaitu padankan. Pada hentian padankan terdapat satu lembaran kerja yang mempunyai nombor 1 hingga 5. Kanak-kanak perlu letakkan botol dan kad yang telah dipilih oleh kanak-kanak itu dan padankan pada lembaran kerja yang telah disediakan. Kanak-kanak perlu memastikan bahawa nombor pada botol, kad dan lembaran kerja hendaklah sama bagi menyelesaikan aktiviti ini.

Pada akhir pengajaran, penyelidik meminta kanak-kanak untuk menyebut nombor yang ditunjukkan. Kanak-kanak juga diminta untuk menyebut nombor-nombor yang telah mereka pelajari pada pengajaran tersebut.

Gambar 6.3 : Kanak-kanak melempar bola ke botol yang bernombor

Gambar 6.4 : Kanak-kanak mencari nombor yang sama

Gambar 6.5 : Kanak-kanak memadankan nombor pada botol, kad pada lembaran kerja

Fasa 3 : Pemerhatian

Semasa menjalankan aktiviti pengajaran, penyelidik juga telah membuat pemerhatian terhadap dua orang kanak-kanak berkenaan. Penyelidik

memerhatikan setiap tingkah laku yang ditunjukkan oleh kanak-kanak tersebut. Hal ini adalah untuk diisi pada senarai semak yang telah disediakan oleh penyelidik. Penyelidik juga telah mengambil gambar semasa aktiviti pengajaran dijalankan. Gambar ini dijadikan bahan bagi mengukuhkan lagi hasil kajian ini. Di akhir pengajaran, sekali lagi penyelidik meminta kanak-kanak untuk menyebut nombor yang ditunjukkan dan kanak-kanak berjaya mengecam nombor 1 hingga 5 tersebut dengan baik.

Fasa 4 : Refleksi

Refleksi merupakan hal yang sangat penting untuk dilakukan setelah sesi pengajaran selesai dilakukan. Menurut Then Moli Kanippan (2013) ada menyatakan bahawa refleksi memberi peluang kepada guru untuk menganalisis diri serta menyedari tentang kekuatan dan kelemahan diri. Dengan adanya refleksi ini guru dapat memperbaiki kekurangan pada pengajaran yang lepas dan mencari solusi dalam meningkatkan kaedah pengajaran yang lebih baik pada pengajaran seterusnya.

Penyelidik telah membandingkan refleksi yang telah dibuat pada 12 April 2021 dan 26 April 2021 mempunyai perbezaan. Penyelidik mendapati bahawa kanak-kanak dapat mengecam nombor 1 hingga 5 dengan baik dengan pendekatan belajar melalui bermain. Kajian yang dijalankan menunjukkan kanak-kanak dapat mengecam nombor 1 hingga 5 dengan baik dengan menggunakan pendekatan belajar melalui bermain.

6.4 Dapatan Kajian

Merujuk kepada data yang telah didapati, penyelidik mendapati bahawa pendekatan belajar melalui bermain ini telah membantu kanak-kanak dalam mengecam nombor 1 hingga 5 dengan baik. Kanak-kanak telah menunjukkan peningkatan kefahaman dan penguasaan mereka dalam mengenal pasti nombor 1 hingga 5. Melalui pendekatan belajar melalui bermain, kanak-kanak dapat melibatkan diri secara langsung dalam proses pembelajaran. Selain itu, penyelidik mendapati bahawa kanak-kanak sangat gembira semasa aktiviti *Lempar, Cari dan Padankan* dijalankan. Dapatan kajian ini secara tidak langsung telah mencapai objektif kajian yang telah ditetapkan.

6.4.1 Aktiviti *Lempar, Cari dan Padankan*

Dapatan kajian menunjukkan bahawa kanak-kanak mampu mengenal pasti nombor 1 hingga 5 dengan betul setelah melakukan aktiviti ini. Dalam aktiviti ini, penyelidik mendapati kanak-kanak dapat padankan nombor 1 hingga 5 dengan betul tanpa bantuan penyelidik. Selain itu, penyelidik juga melihat kanak-kanak melakukan aktiviti tersebut dengan gembira dan hal ini telah membawa kepada kefahaman kanak-kanak terhadap konsep nombor. Berikut merupakan senarai semak setelah melakukan aktiviti *Lempar, Cari dan Padankan*.

Jadual 6.2 Senarai Semak Pemerhatian Pendekatan Belajar Melalui Bermain

ASPEK YANG DINILAI	TAHAP PENCAPAIAN			CATATAN
	SM	M	KM	
Minat kanak-kanak terhadap konsep nombor	/			Kanak-kanak memberi tumpuan semasa sesi pengajaran
Penglibatan kanak-kanak dalam pembelajaran	/			Kanak-kanak melibatkan diri dari awal sehingga tamat sesi pengajaran.
Kefahaman kanak-kanak terhadap topik konsep nombor	/			Kanak-kanak dapat menjawab soalan yang ditanya oleh penyelidik
Sifat kanak-kanak kepada topik konsep nombor	/			Kanak-kanak memberi kerjasama dengan sangat baik.
Tingkah laku yang dipamerkan oleh kanak-kanak sepanjang subjek pembelajaran Matematik.	/			Kanak-kanak bermain dengan rakan yang duduk di sebelah dan tidak menumpukan perhatian.

Catatan: Pencapaian kanak-kanak
 SM = Sangat Memuaskan
 M = Memuaskan

6.4.2 Bahan Maujud

Dapatan kajian daripada pemerhatian penyelidik juga dapat dilihat daripada gambar-gambar yang berikut yang menunjukkan amalan terbaik guru adalah menggunakan bahan maujud dalam pembelajaran konsep nombor untuk meningkatkan pencapaian murid dalam Awal Matematik.

6.5 REFLEKSI

Dengan menghasilkan kajian tindakan ini, penyelidik telah menggunakan pelbagai jenis kaedah untuk mengumpul dapatan dalam kajian penyelidikan ini. Antara kaedah yang digunakan oleh penyelidik adalah termasuk hasil kerja, senarai semak pemerhatian dan gambar. Melalui dapatan kajian yang diperolehi penyelidik, persoalan kajian penyelidik telah dapat terjawab dimana pendekatan belajar melalui bermain dapat meningkatkan minat serta tahap kefahaman dan penguasaan kanak-kanak kepada konsep nombor.

7.0 REFLEKSI KENDIRI

Dengan pelaksanaan kajian tindakan ini, penyelidik telah mempelajari sesuatu. Sebelum ini penyelidik tidak pernah melakukan kajian tindakan di tadika, taska mahu pun prasekolah. Dengan adanya tugas ini, penyelidik telah diberi peluang untuk melakukan kajian tindakan. Selain itu, penyelidik juga telah mengetahui aktiviti yang sesuai dijalankan semasa mengajar kanak-kanak. Sebelum ini penyelidik kerap menggunakan lembaran kerja. Namun penyelidik mendapati bahawa jika hanya berfokus kepada lembaran kerja, kanak-kanak akan menjadi cepat bosan. Maka dengan adanya kajian ini, penyelidik mampu mencari jalan penyelesaian dalam membantu kanak-kanak memahami konsep nombor sekali gus memberi idea kepada guru yang lain dalam mencari aktiviti pembelajaran.

8.0 CADANGAN KAJIAN SETERUSNYA

Sekiranya saya diberi peluang untuk melakukan kajian tindakan ini dengan sekali lagi, saya akan mencari memperbaiki segala kekurangan saya yang ada sepanjang saya menjalankan kajian ini. Saya akan meminta pandangan dari pensyarah berkenaan cara melaksanakan dan menulis kajian tindakan dengan baik. Hal ini kerana saya tidak mempunyai pengetahuan yang mendalam berkenaan dengan cara yang terbaik dalam melakukan kajian tindakan.

Selain itu, saya juga akan menggunakan atau mencari alternatif pembelajaran yang lebih berkesan. Dengan adanya aktiviti yang kreatif dan berkesan, maka saya boleh membantu para guru di luar saya dalam mencari ilmu yang lebih berkenaan dengan cara pengajaran yang menarik dan berkesan.

RUJUKAN

- Connie Shin@Connie Cassy Ompok & Juppri Bacotang. (2019). Kesan Kaedah Mengajar Terhadap Pencapaian Awal Matematik Dalam Kalangan Kanak-Kanak Prasekolah. *Jurnal Pendidikan Awal Kanak-kanak Kebangsaan*, 8, 8-16. Diperoleh daripada <https://ir-upsi-edumy.ezpustaka2.upsi.edu.my/doc.php?t=p&id=a23ca7a967ba937df8812a70c9bf659960adcc8a9ceae>.
- Lajiwin, Kong, B.T.L & Raiman. (2015). Penggunaan Dadu Dalam Pengajaran Konsep Nombor Untuk Kanak-kanak Prasekolah. *Jurnal Penyelidikan*, 14. Diperolehi daripada <http://ipkent.edu.my/document/pskent/pskent18/jurnal/142015/2.pdf>.
- Norfishah Mat Rabi. (2020). *Penulisan Proposal Penyelidikan Ilmiah*. Tanjong Malim: Universiti Pendidikan Sultan Idris.
- Sharifah Norul Akmar Syed Zamri & Nor Adlina Mohd Fadhil. (2014). Kesediaan Kanak kanak Prasekolah Mengecam Pola Matematik. *Jurnal Pendidikan Malaysia*, 39(1), 63-68. Diperoleh daripada [http://www.ukm.my/jurfpemd/JPM%2039\(1\)%202014/7%20Kesediaan%20Kanak-kanak.pdf](http://www.ukm.my/jurfpemd/JPM%2039(1)%202014/7%20Kesediaan%20Kanak-kanak.pdf).
- Suppiah Nachiaappan, Nordin Mamat & Munirah Marmud. (2016). Mengenal Pasti Aplikasi Kognisi Dalam Rancangan Pengajaran Harian Melalui Tunjang Sains Dan Teknologi Prasekolah. *Journal of Research, Policy & Practice of Teachers & Teacher Education*, 6(1), 50-66. Diperoleh daripada <https://ir-upsi-edumy.ezpustaka2.upsi.edu.my/doc.php?t=d&id=88e1845c1087db2ad77141a56e4de48060adc740c1aa5>.
- Then Moli Kanippan. (2013). *Kemahiran dan amalan penulisan refleksi dalam kalangan guru di tiga buah sekolah menengah di daerah Johor Bahru* (Tesis Sarjana Pendidikan tidak diterbitkan). Universiti Teknologi Malaysia, Skudai.